

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 1 юни 2021 г.
(OR. en)

9361/21

Междуинституционално досие:
2021/0131(NLE)

CCG 29

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 31 май 2021 г.

До: Г-н Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2021) 268 final

Относно: Предложение за РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз по отношение на предвиденото решение на участниците в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2021) 268 final.

Приложение: COM(2021) 268 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 31.5.2021 г.
COM(2021) 268 final

2021/0131 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз по отношение на предвиденото решение на участниците в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото предложение се отнася до решение за установяване на позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз от Комисията в контекста на Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити („споразумението“) по отношение на предвидено решение за изменение на разпоредбите относно лихвените проценти, заложи в споразумението. С тези разпоредби се определят минималните референтни търговски лихвени проценти (РТЛП), които се прилагат за официалната финансова подкрепа за експортни кредити. С предвиденото решение ще се хармонизират практиките сред страните, които спазват споразумението, и ще се гарантира наличието на условия, отразяващи тези на частните финансови пазари.

2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

2.1. Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити

Споразумението е джентълменско споразумение (с незадължителен характер) между ЕС, САЩ, Канада, Япония, Корея, Норвегия, Швейцария, Австралия, Нова Зеландия и Турция и неговата цел е да осигури рамка за установяване на ред за ползване на официално подкрепяните експортни кредити. На практика това означава, че с него се цели създаване на еднакви условия на конкуренция (при които конкуренцията се основава на цената и качеството на изнасяните стоки и услуги, а не на осигурените финансови условия) и премахване на субсидиите и изкривяванията на търговията във връзка с официално подкрепяните експортни кредити. Споразумението влезе в сила през април 1978 г. То е с неограничен срок на действие и въпреки че се ползва с административна подкрепа от секретариата на ОИСР, то не е акт на ОИСР¹.

Споразумението подлежи на редовно актуализиране, като се взема предвид развитието в областта на финансовите пазари и политиката, засягащо предоставянето на официално подкрепяните експортни кредити. Споразумението бе транспонирано и поради това придоби правно задължителен характер в ЕС с Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета²³. Прегледите на условията на споразумението са включени в правото на ЕС чрез делегирани актове в съответствие с член 2 от посочения регламент.

2.2. Участниците в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити

Европейската комисия представлява Съюза на срещите на участниците в споразумението („участниците“), както и при писмените процедури за вземане на решения от участниците в споразумението. Решенията по всички изменения на споразумението се вземат с консенсус. Позицията на Съюза се приема от Съвета и се

¹ Както е определено в член 5 от Конвенцията на ОИСР.

² Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за прилагането на определени насоки в областта на официално подкрепяните експортни кредити и за отмяна на решения 2001/76/ЕО и 2001/77/ЕО на Съвета (ОВ L 326, 8.12.2011 г., стр. 45).

³ В миналото предишните редакции на споразумението на ОИСР са били транспонирани в правото на ЕС с решения на Съвета.

обсъжда от държавите членки в рамките на Работната група за експортните кредити към Съвета⁴.

В член 63, буква а) от споразумението се предвижда, че „участниците преразглеждат периодично системата за определяне на РТЛП, за да гарантират, че лихвите отговарят на условията на пазара и че те постигат целите, залегнали в основата на установените проценти. Преразглежданията се отнасят освен това до маржа, който следва да се добави при прилагането на тези лихви“.

2.3. Предвиденият акт на участниците в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити

От началото на 2014 г. се извършва преразглеждане на системата на РТЛП. РТЛП са фиксирани минимални лихвени проценти, които могат да бъдат предлагани като част от подкрепян от правителство договор за експортно финансиране. РТЛП се определят за всяка валута на участниците в споразумението. На 127-ата среща на участниците, проведена през юни 2014 г., те възложиха на техническите експерти към участниците да преразгледат разпоредбите в споразумението, засягащи РТЛП.

Реформата на РТЛП ще представлява всеобхватна реформа, обхващаща както оперативни аспекти (например условия като определяне и поддържане на лихвените проценти), така и структурни аспекти (например основни лихвени проценти, маржове и допълнителни премии). Целта на реформата на РТЛП е да се хармонизират практиките за отпускане на заеми сред участниците и РТЛП да се доближат до пазарните лихвени проценти. Предвидените разпоредби относно РТЛП ще се прилагат за всички сделки, с изключение на сделките, обхванати от отрасловата договореност за корабите и отрасловата договореност за гражданските въздухоплавателни средства.

На 141-ата среща на участниците, проведена през юни 2019 г., председателят на техническите експерти към участниците представи проект на предложение на председателя относно реформата на РТЛП, чиято цел е да се постигне баланс между различните интереси и гледни точки, изразени в хода на техническата работа. Проектът на предложение на председателя получи широка обща подкрепа от страна на участниците, въпреки че все още трябва да бъдат решени редица незначителни въпроси. На срещата на участниците през ноември миналата година бе постигнато сближаване в техните становища. Участниците в споразумението трябва да приемат решение относно проекта на компромисно предложение чрез писмена процедура.

3. ПОЗИЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ЗАЕМЕ ОТ ИМЕТО НА СЪЮЗА

В Споразумението на СТО за субсидиите и изравнителните мерки (ССИМ) в примерния списък на експортните субсидии се предвижда изключение за споразумението, като се посочва, че практика по експортно кредитиране, която е в съответствие с разпоредбите на споразумението, не се счита за забранена от ССИМ експортна субсидия. Това означава, че ако член на СТО е страна по споразумението и неговата практика по експортно кредитиране е в съответствие със споразумението или ако на практика държава — членка на СТО, прилага практики за определяне на лихвените проценти в съответствие с разпоредбите на споразумението, практиката по експортно кредитиране не се счита за експортна субсидия. Това придава особено значение на разпоредбите на споразумението, засягащи лихвените проценти.

⁴ Решение на Съвета относно създаване на Група за координиране на политиките за кредитно застраховане, кредитни гаранции и финансови кредити (ОВ 66, 27.10.1960 г., стр. 1339).

Разпоредбите относно РТЛП не са променяни в продължение на дълъг период от време и се нуждаят от всеобхватна реформа. Търговското финансиране придобива все по-важно значение при вземането на решения за снабдяване в рамките на световната търговия и това доведе до предлагането на широк набор от финансови продукти и договорни структури на частните финансови пазари. За да се гарантира съответствие, е необходимо разпоредбите на споразумението, засягащи лихвените проценти, периодично да бъдат адаптирани към променящите се пазарни практики. В споразумението само се очертават общите принципи при предоставянето на подкрепени от правителството заеми при фиксирани лихвени проценти, като то е насочено към структурните аспекти. Тъй като държавите членки предоставят РТЛП в по-голяма степен, отколкото повечето други участници, както и с цел сближаване на практиките в рамките на ЕС, държавите членки неофициално се споразумяха за набор от правила, които обхващат оперативните аспекти на системата на РТЛП, като допълнение към разпоредбите на споразумението. В допълнение към споразумението и неофициалните насоки на ЕС повечето държави членки приеха национални наредби относно РТЛП.

С предвиденото решение относно реформата на РТЛП ще се осигури по-подробна и широкообхватна актуализация на ПРИЛОЖЕНИЕ XVI към споразумението. Тя ще обхваща както разходите, направени от заемодателя преди подписването на експортен договор от купувача (например правила относно минималните такси, начислявани за предлагането и фиксирането на лихвения процент), така и правилата за изчисляване на лихвения процент, който съответства на доходността от държавна ценна книга плюс марж, покриващ други разходи за финансиране. Чрез включването на компоненти, които засягат разходите за финансиране, реформата на РТЛП има за цел да осигури по-голяма съгласуваност условията, предлагани от агенциите за експортни кредити (АЕК), и по този начин да гарантира еднакви условия на конкуренция между участниците в споразумението. По този начин реформата ще ограничи възможностите на държавите — членки на ЕС, да адаптират разпоредбите относно РТЛП на национално равнище към специфичните нужди на вътрешната промишленост. Предвижда се преходен период от две години, за да се предостави време на агенциите за експортни кредити, предлагащи пряко кредитиране, за приспособяване към новите насоки.

С други думи, предвиденото решение относно реформата на РТЛП включва правила както по отношение на оперативните, така и на структурните аспекти, които биха осигурили по-голяма съгласуваност на политиките и биха подобрили еднаквите условия на конкуренция между участниците. Поради това се препоръчва позицията на Съюза да бъде да се одобри предвиденото решение на участниците в споразумението чрез писмена процедура за приемане на нови насоки относно РТЛП.

4. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

4.1. Процесуалноправно основание

4.1.1. Принципи

В член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда приемането на решения за установяване на „позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на орган, създаден със споразумение, когато този орган има за задача да приема актове с правно действие, с изключение на актовете за допълнение или изменение на институционалната рамка на споразумението“.

Понятието „актове с правно действие“ включва актове с правно действие по силата на нормите на международното право, които уреждат съответния орган. То включва и

инструменти, които нямат обвързващ характер съгласно международното право, но са „годни да окажат съществено въздействие върху съдържанието на приеманата от законодателя на Съюза нормативна уредба“⁵.

4.1.2. Приложение в конкретния случай

Предвиденият акт може да окаже съществено въздействие върху съдържанието на законодателството на ЕС, а именно Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за прилагането на определени насоки в областта на официално подкрепяните експортни кредити и за отмяна на решения 2001/76/ЕО и 2001/77/ЕО на Съвета. Причината за това е член 2 от посочения регламент, който гласи, че „Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 3 за изменение на приложение II в резултат на измененията на насоките, договорени от участниците в споразумението“.

Поради това процесуалноправното основание за предложеното решение е член 218, параграф 9 от ДФЕС.

4.2. Материалноправно основание

4.2.1. Принципи

Материалноправното основание за дадено решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС зависи преди всичко от целта и съдържанието на предвидения акт, във връзка с който се заема позиция от името на Съюза. Ако предвиденият акт преследва две цели или се състои от две части и ако едната от целите или частите може да се определи като основна, докато другата е само акцесорна, решението съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС трябва да се основава на едно-единствено материалноправно основание, а именно на изискваното от основната или преобладаващата цел или част.

4.2.2. Приложение в конкретния случай

Основната цел и съдържание на предвидения акт са свързани с експортните кредити, които попадат в обхвата на общата търговска политика. Поради това материалноправното основание за предложеното решение е член 207 от ДФЕС.

4.3. Заключение

Правното основание за предложеното решение следва да бъде член 207, параграф 4, първа алинея от ДФЕС във връзка с член 218, параграф 9 от ДФЕС.

⁵ Решение на Съда на Европейския съюз от 7 октомври 2014 г., Германия/Съвет, С-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, т. 61—64.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз по отношение на предвиденото решение на участниците в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 207, параграф 4, първа алинея във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Насоките, съдържащи се в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити („споразумението“), бяха транспонирани и поради това придобиха правно задължителен характер в ЕС по силата на Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁶.
- (2) В съответствие с член 63 от споразумението участниците в споразумението („участниците“) следва да преразглеждат периодично системата за определяне на референтните търговски лихвени проценти (РТЛП), за да гарантират, че лихвите отговарят на условията на пазара и че те постигат целите, залегнали в основата на установените проценти. Преразглежданията следва да се отнасят освен това до маржа, който следва да се добави при прилагането на тези лихви.
- (3) Участниците трябва да вземат решение чрез писмена процедура относно предвидено решение за изменение на разпоредбите на споразумението относно РТЛП.
- (4) Предвиденото решение за реформиране на разпоредбите относно РТЛП следва да осигури по-голяма съгласуваност на политиките и да хармонизира практиките за отпускане на заеми, като по този начин подобри еднаквите условия на конкуренция между участниците. Освен това с него фиксираните лихвени проценти, предлагани при официално подкрепяните сделки за експортни кредити, следва да се доближат до пазарните лихвени проценти и да се гарантира, че те са по-добре адаптирани към условията, предлагани на частния финансов пазар. Предоставянето на преходен период от две години следва да осигури на агенциите за експортни кредити време да приемат и съобщят новите насоки.
- (5) Целесъобразно е да се установи позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на писмената процедура на участниците в споразумението, тъй като предвиденото решение може да окаже съществено въздействие върху

⁶ Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за прилагането на определени насоки в областта на официално подкрепяните експортни кредити и за отмяна на решения 2001/76/ЕО и 2001/77/ЕО на Съвета (ОВ L 326, 8.12.2011 г., стр. 45) („Регламент (ЕС) № 1233/2011“).

съдържанието на законодателството на Съюза по силата на член 2 от Регламент (ЕС) № 1233/2011,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на писмена процедура на участниците в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити по отношение на предвиденото решение за изменение на разпоредбите относно РТЛП, се основава на приложението към настоящото решение.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Комисията.

Съставено в Брюксел на [...] година.

*За Съвета
Председател*